

Ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014 εκδίδεται με δημοσίευση στην Επίσημη Εφημερίδα της Κυπριακής Δημοκρατίας σύμφωνα με το Άρθρο 52 του Συντάγματος.

Αριθμός 141(Ι) του 2014

ΝΟΜΟΣ ΠΟΥ ΤΡΟΠΟΠΟΙΕΙ ΤΟΝ ΠΕΡΙ ΕΛΕΥΘΕΡΟΠΟΙΗΣΗΣ
ΤΟΥ ΕΠΙΤΟΚΙΟΥ ΚΑΙ ΣΥΝΑΦΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ ΝΟΜΟ ΤΟΥ 1999

Προοίμιο.

Επειδή η συμπερίληψη ρήτρας σε σύμβαση παροχής πιστωτικών διευκολύνσεων ως προς το δικαίωμα πιστωτικών ιδρυμάτων να προβαίνουν σε μονομερή αύξηση του περιθωρίου επιτοκίου, κρίνεται ότι είναι απόρροια της αυξημένης ισχύος των εν λόγω πιστωτικών ιδρυμάτων έναντι των οφειλετών, με αποτέλεσμα τέτοιες συμβάσεις να αποβαίνουν τελικά ετεροβαρείς για τους οφειλέτες, και

Επειδή η επιβολή μιας τέτοιας πρόσθετης επιβάρυνσης δυνατόν να καθίσταται ιδιαίτερα δυσμενής για τον οφειλέτη χωρίς τη δική του συναίνεση, και

Επειδή επιδιώκεται η παροχή αποτελεσματικής προστασίας των οφειλετών έναντι της επιβολής μονομερώς ρητρών εκ μέρους πιστωτικών ιδρυμάτων, οι οποίες δυνατόν να θεωρούνται καταχρηστικής φύσεως,

Η Βουλή των Αντιπροσώπων ψηφίζει ως ακολούθως:

Συνοπτικός
τίτλος.
160(Ι) του 1999.

1. Ο παρών Νόμος θα αναφέρεται ως ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014 και θα διαβάζεται μαζί με τον περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων Νόμο του 1999 (που στο εξής θα αναφέρεται ως «ο βασικός νόμος») και ο βασικός νόμος και ο παρών Νόμος θα αναφέρονται μαζί ως οι περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων Νόμοι του 1999 και 2014.

Τροποποίηση του
άρθρου 2 του
βασικού νόμου.

2. Το άρθρο 2 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) Με την αντικατάσταση από αυτό του ορισμού του όρου «πιστωτικό ίδρυμα» με τον ακόλουθο νέο ορισμό:

Επίσημη
Εφημερίδα της
ΕΕ: L176,
27.6.2013,
σ. 1.

66(Ι) του 1997
74(Ι) του 1999
94(Ι) του 2000
119(Ι) του 2003
4(Ι) του 2004
151(Ι) του 2004
231(Ι) του 2004
235(Ι) του 2004
20(Ι) του 2005
80(Ι) του 2008
100(Ι) του 2009
123(Ι) του 2009
27(Ι) του 2011
104(Ι) του 2011
107(Ι) του 2012
14(Ι) του 2013
87(Ι) του 2013
102(Ι) του 2013
141(Ι) του 2013.

«“πιστωτικό ίδρυμα” έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό στο σημείο (1) της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού 575/2013 και για τους σκοπούς του παρόντος Νόμου αναφέρεται στα ΑΠΙ και στα υποκαταστήματα κρατών μελών που λειτουργούν στη Δημοκρατία δυνάμει του άρθρου 10Α του περί Εργασιών Πιστωτικών Ιδρυμάτων Νόμου·» και

(β) με την προσθήκη, στην κατάλληλη αλφαβητική σειρά, των ακόλουθων νέων όρων και των ορισμών τους:

«“Αδειοδοτημένο Πιστωτικό Ίδρυμα“ ή “ΑΠΙ“ έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το άρθρο 2 του περί Εργασιών Πιστωτικών Ίδρυμάτων Νόμου:

“βασικό επιτόκιο” σημαίνει το βασικό επιτόκιο του ΑΠΙ σε ευρώ ή άλλο νόμισμα ή το βασικό επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ή το επιτόκιο Euribor ή το επιτόκιο LIBOR ή το βασικό επιτόκιο της εθνικής κεντρικής τράπεζας της χώρας που εκδίδει το νόμισμα ή άλλο επιτόκιο ανάλογο με το Euribor:

“Κανονισμός 575/2013” σημαίνει τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 575/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 26^{ης} Ιουνίου 2013, σχετικά με τις απαιτήσεις προληπτικής εποπτείας για πιστωτικά ιδρύματα και επιχειρήσεις επενδύσεων και την τροποποίηση του Κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 648/2012, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται:

“περιθώριο επιτοκίου” σημαίνει την προσαύξηση στο βασικό επιτόκιο εκπεφρασμένη ως ποσοστό, το οποίο δηλώνεται σαφώς στη σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης:

“επιτόκιο υπερημερίας” σημαίνει το επιτόκιο που λογίζεται στο ποσό των δόσεων δανείου που είναι καθυστερημένες ή στο ποσό της υπέρβασης λογαριασμού υπεραναλήψεως ή στο ποσό υπέρβασης του ορίου της πιστωτικής κάρτας ή στο καθυστερημένο οφειλόμενο ποσό πληρωμής της πιστωτικής κάρτας:

“σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης” σημαίνει σύμβαση για την παροχή πιστωτικής διευκόλυνσης από ΑΠΙ προς οφειλέτη και περιλαμβάνει όριο υπεραναλήψεως, σύμβαση δανείου και όριο πιστωτικής κάρτας:

“συνολικό επιτόκιο” σημαίνει το άθροισμα του βασικού επιτοκίου και του περιθωρίου επιτοκίου:

“υποκατάστημα” έχει την έννοια που αποδίδεται στον όρο αυτό από το σημείο (17) της παραγράφου 1 του άρθρου 4 του Κανονισμού 575/2013 ».

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέων άρθρων 2Α και 2Β.

3. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 2 αυτού, των ακόλουθων νέων άρθρων 2Α και 2Β:

«Σκοπός του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014. 141(Ι) του 2014.

2Α. Σκοπός του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014 είναι η προστασία των δικαιωμάτων των οφειλετών πιστωτικών ιδρυμάτων, διά της απαγόρευσης της επιβολής της πρόσθετης επιβάρυνσης που συνεπάγεται γι' αυτούς η μονομερής άσκηση από πιστωτικό ίδρυμα τυχόν συμβατικού δικαιώματος που προκύπτει από ρήτρα αύξησης περιθωρίου και η προαγωγή της διαφάνειας ως προς τον υπολογισμό των επιτοκίων όλων των συμβάσεων πιστωτικών διευκολύνσεων.

Πεδίο εφαρμογής του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014.

2Β. Ο περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμος του 2014 εφαρμόζεται σε συμβάσεις πιστωτικών διευκολύνσεων μεταξύ πιστωτικών ιδρυμάτων και των οφειλετών τους ως ακολούθως:

(α) σε όλες τις εν ισχύ συμβάσεις πιστωτικών διευκολύνσεων κατά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014· και

(β) σε όλες τις νέες συμβάσεις πιστωτικών διευκολύνσεων που συνάπτονται μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014.».

Τροποποίηση του άρθρου 3 του βασικού νόμου.

4. Το άρθρο 3 του βασικού νόμου τροποποιείται ως ακολούθως:

(α) με την αντικατάσταση από την παράγραφο (α) του εδαφίου (1) αυτού, της φράσης «στον οποίο παραχωρούν δάνειο ή άλλη πιστωτική διευκόλυνση για το ύψος του επιτοκίου» (πρώτη και δεύτερη γραμμή), με τη φράση «με τον οποίο συνάπτουν σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης, μεταξύ άλλων, για την κατηγορία του βασικού επιτοκίου»·

(β) με τη διαγραφή από την παράγραφο (β) του εδαφίου (1) αυτού, της φράσης «το δάνειο ή» (δεύτερη γραμμή)·

(γ) με την αντικατάσταση της παραγράφου (γ) του εδαφίου (1) αυτού, με την ακόλουθη νέα παράγραφο:

«(γ) να ενημερώνουν τους οφειλέτες με γραπτή ειδοποίηση προς αυτούς για τυχόν αλλαγή στο βασικό επιτόκιο ή αλλαγή στο χρόνο καταβολής του τόκου ή γενικά για οποιαδήποτε άλλη αλλαγή αφορά στο βασικό επιτόκιο, καθώς και αλλαγή της δόσης του δανείου όταν αυτή μεταβάλλεται»·

(δ) με την αντικατάσταση της τελείας στο τέλος της παραγράφου (δ) του εδαφίου (1) αυτού με άνω τελεία και την προσθήκη, αμέσως μετά, των ακόλουθων νέων παραγράφων:

«(ε) να παρουσιάζουν με διαφάνεια στην ιστοσελίδα τους τη μέθοδο υπολογισμού του βασικού επιτοκίου και σε περίπτωση διαφορετικών κατηγοριών βασικών επιτοκίων τη μέθοδο υπολογισμού της κάθε κατηγορίας βασικού επιτοκίου, καθώς και τις συνθήκες και παραμέτρους που συμβάλλουν στη μεταβολή των βασικών επιτοκίων· και

(στ) να δηλώνουν σαφώς στη σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης και να ενημερώνουν κάθε οφειλέτη κατά τη διαπραγμάτευση της σύμβασης για το ύψος του επιτοκίου υπερημερίας, για τον τρόπο υπολογισμού του, καθώς και για τις συνθήκες παύσης χρέωσης του:

Νοείται ότι δεν είναι επιτρεπτή επιβολή επιτοκίου υπερημερίας πέραν των δύο εκατοστιαίων μονάδων:

Νοείται περαιτέρω ότι από την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014 και καθόσον αφορά όλες τις εν ισχύ κατά την ημερομηνία αυτή συμβάσεις πιστωτικών διευκολύνσεων, το επιτόκο υπερημερίας δεν δύναται να υπερβαίνει τις δυο εκατοστιαίες μονάδες:

Νοείται έτι περαιτέρω ότι, η επιβολή αυξημένου τόκου από την υπερημερία επί καθυστερημένης δόσης, ο οποίος υπερβαίνει το ποσό που αντιστοιχεί στις δύο εκατοστιαίες μονάδες από το ύψος του συμφωνηθέντος επιτοκίου, αναφορικά με συμβάσεις πιστωτικής διευκόλυνσης, δημιουργεί μαχητό τεκμήριο για το πιστωτικό ίδρυμα, το οποίο έχει το βάρος αποδείξεως ότι ο επιβληθείς τόκος υπερημερίας αντιπροσωπεύει την πραγματική του ζημιά:

Νοείται έτι έτι περαιτέρω ότι, σε περίπτωση μη απόδειξης των πιο πάνω από το πιστωτικό ίδρυμα, ο όρος στη σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης για τη χρέωση τόκου υπερημερίας πέραν των δύο εκατοστιαίων μονάδων από το συμφωνηθέν επιτόκιο, καθίσταται άκυρος και το πιστωτικό ίδρυμα έχει την υποχρέωση να αποκαταστήσει το όφελος που προσπορίστηκε ή να καταβάλει αποζημίωση στο πρόσωπο που ζημιώθηκε από τη χρέωση αυτή. »· και

(ε) με την αντικατάσταση από το εδάφιο (2) αυτού, της φράσης «τρεις χιλιάδες λίρες» (τρίτη και τέταρτη γραμμή) με τη φράση «πέντε χιλιάδες ευρώ (€5.000)».

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 3Α.

5. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 3 αυτού, του ακόλουθου νέου άρθρου:

«Ρήτρα μονομερούς αύξησης περιθωρίου επιτοκίου.

3Α.-(1) Ανεξάρτητα από τις διατάξεις οποιουδήποτε άλλου εν ισχύ Νόμου, συμβατική ρήτρα που παρέχει σε πιστωτικό ίδρυμα το δικαίωμα μονομερούς αύξησης του περιθωρίου επιτοκίου σε σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης που βρίσκεται σε ισχύ κατά την ημερομηνία

έναρξης της ισχύος του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικός) Νόμου του 2014 δεν εφαρμόζεται από την ως άνω ημερομηνία.

(2) Τηρουμένων των διατάξεων του εδαφίου (1), απαγορεύεται σε πιστωτικό ίδρυμα να περιλάβει σε σύμβαση πιστωτικής διευκόλυνσης, η οποία συνάπτεται μετά την ημερομηνία έναρξης της ισχύος του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014, ρήτρα που να του παρέχει το δικαίωμα μονομερούς αύξησης του περιθωρίου επιτοκίου κατά τη διάρκεια της ισχύος της εν λόγω σύμβασης.».

Τροποποίηση του βασικού νόμου με την προσθήκη νέου άρθρου 5Α.

6. Ο βασικός νόμος τροποποιείται με την προσθήκη, αμέσως μετά το άρθρο 5 αυτού, του ακόλουθου νέου άρθρου 5Α:

«Διοικητικό πρόστιμο.

138(I) του 2002
166(I) του 2003
34(I) του 2007
86(I) του 2013
103(I) του 2013
66(I) του 2014.

5Α. Σε περίπτωση κατά την οποία περιέλθει σε γνώση της Κεντρικής Τράπεζας ως αρμόδιας εποπτικής αρχής, σύμφωνα με τις διατάξεις του περί της Κεντρικής Τράπεζας της Κύπρου Νόμου, όπως αυτός εκάστοτε τροποποιείται ή αντικαθίσταται, ότι πιστωτικό ίδρυμα παραβαίνει ή παραλείπει να συμμορφωθεί με οποιαδήποτε από τις διατάξεις του περί Ελευθεροποίησης του Επιτοκίου και Συναφών Θεμάτων (Τροποποιητικού) Νόμου του 2014, η Κεντρική Τράπεζα δύναται κατά την κρίση της και αφού δώσει στο πιστωτικό ίδρυμα τη δυνατότητα να ακουσθεί, να επιβάλει στο πιστωτικό ίδρυμα διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις εκατό χιλιάδες ευρώ (€100.000) και σε περίπτωση συνέχισης της παράβασης, διοικητικό πρόστιμο που δεν υπερβαίνει τις δέκα χιλιάδες ευρώ (€10.000) για κάθε ημέρα συνέχισης της παράβασης, καθώς και οποιαδήποτε άλλα μέτρα ήθελε κρίνει σκόπιμο να επιβάλει προς άρση της παράβασης.».